

UNITAT 1

CARACTERÍSTIQUES DE LES PERSONES DEPENDENTS

SUPORT PSICOSOCIAL, ATENCIÓ RELACIONALS I COMUNICATIVA EN INSTITUCIONS
Professora: Judith Lleixà

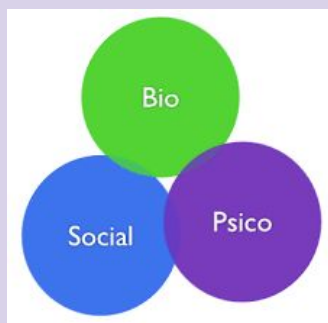
CONTINGUTS

1. CONCEPTES FONAMENTALS
2. EL PROCÉS D'ENVELLIMENT
3. LA CONDUCTA
4. MOTIVACIÓ I APRENTATGE
5. LES FUNCIONS COGNITIVES
6. ELS ESTATS EMOCIONALS
7. LES DIVERSITATS

CONCEPTES FONAMENTALS

CONCEPTES FONAMENTALS

Des de l'àmbit de l'atenció sociosanitària haurem de considerar a qualsevol persona com una **unitat biopsicosocial**, és a dir, com un ésser amb unes característiques **físiques, psicològiques i socials** concretes i unes necessitats específiques que cal atendre.

LA PSICOLOGIA

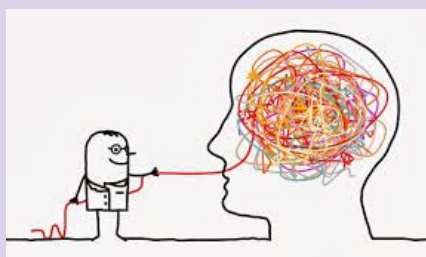
Els fonaments teòrics que ens serveixen per a conèixer les **necessitats** i les **característiques** de les persones ens els aporta la **psicologia**.

La psicologia s'ocupa de l'estudi de la **conducta** i dels **processos mentals** de les persones, del que les persones fan, pensen o senten en relació al mitjà que les envolta.

LA PSICOLOGIA

- El que la persona fa → **CONDUCTA**. Accions que duu a terme per a relacionar-se amb el mitjà que l'envolta.
- El que la persona pensa → **PROCESSOS MENTALS**. Són les funcions cognitives: Percepció, atenció, memòria, pensament, llenguatge etc.
- El que la persona sent → **EMOCIONS**. Els sentiments que sent i expressa.

LA PSICOLOGIA

Serà necessari observar el **comportament i les emocions** de les persones usuàries per a poder atendre-les amb més garantia:

- Com es comporta la persona usuària i com actua en determinades situacions.
- Quins han estat les seves vivències i quines són les seves aspiracions?
- Quines situacions, activitats o persones la motiven?
- Com reacciona davant determinades situacions?
- Com manifesta les seves emocions o sentiments?

LA PSICOLOGIA

D'aquesta manera, la psicologia ens proporciona un major **coneixement de la població atesa**, així com **estratègies** per a gestionar de manera més eficaç les situacions que se'ns presentin.

Cal tenir en compte que tots aquests conceptes (conducta, emocions, processos mentals) són **variables** i es van modificant al llarg del cicle vital.

EL CICLE VITAL

Denominam **cicle vital** o **cicle de vida** a les etapes que segueix una persona des del seu naixement fins a la seva mort.

Existeixen uns **patrons de pensament i comportament** que es van modelant a mesura que transcorren els anys i es van superant les successives etapes del cicle vital.

LES ETAPES DEL CICLE VITAL

Les **etapes del cicle vital** estan ben definides, perquè han estat objecte prioritari d'estudi de la psicologia evolutiva.

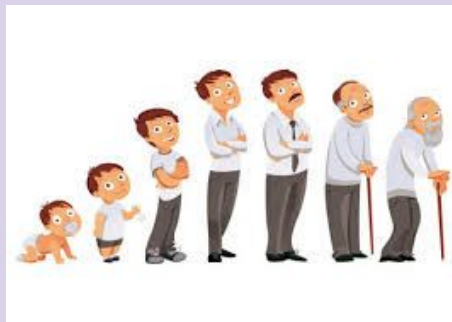
Les etapes de la vida són la **infància (primera, segona)**, **l'adolescència**, **l'adulthood (jove, mitjana)** i la **vellesa**.

Etapa		Edad aproximada	Características
Infancia	Primera infancia	De 0 a 6 años	Se producen cambios muy profundos, pues se pasa de tener un estado de indefensión absoluto a alcanzar aprendizajes complejos como andar, hablar, comunicarse, etc.
	Segunda infancia	De 6 a 12 años	Aumenta el concepto de uno mismo y también la importancia de las relaciones con los iguales, especialmente en la escuela. Es también una etapa de adquisición de habilidades básicas y de establecimiento de amistades para relaciones futuras.
Adolescencia		De los 12 o 13 a los 18 o 20 años	Se producen transformaciones que afectan a todos los ámbitos: cambios hormonales, de la personalidad, de la afectividad, emocionales, etc. Es la etapa de la búsqueda de la propia identidad o del ¿quién soy? Las compañías y la pandilla sustituyen a la familia como referente.
Adultez	Adultez joven	Entre los 20 y los 40 años	En esta etapa se asumen nuevas funciones relacionadas con la formación de una familia (buscar pareja, tener hijos, etc.), la consecución de un trabajo que garantice unos ingresos, la consolidación de una posición social, etc.
	Adultez mediana	Entre los 40 y los 65 años	En esta etapa se alcanzan muchas de las metas planteadas en épocas anteriores, lo que a menudo provoca la denominada crisis de la mitad de la vida. A medida que se aumenta de edad, se produce una pérdida progresiva de las capacidades físicas y de la autonomía.
Vejez		A partir de los 65 años	Es una etapa cada vez más larga y que ofrece más oportunidades, pues cada vez se viven más años y con mayor calidad de vida. Por otra parte, supone una etapa de pérdidas: pérdida del trabajo y de la independencia económica, pérdida de la pareja y de amistades, pérdida de la salud. Todo ello puede generar aislamiento y sensación de inutilidad.

EL CICLE VITAL

El coneixement de cadascuna d'aquestes etapes ens ajudarà a preveure determinats **comportaments** de les persones a les quals atenguem i, per tant, definir amb major precisió algunes de les **necessitats** que presenten.

LES CRISIS IMPREVISIBLES

Són aquelles que sobrevenen de manera brusca i poden aparèixer inesperadament en qualsevol moment. Són alguns exemples d'elles la mort prematura d'una persona pròxima, l'aparició d'una malaltia crònica, un accident que limiti la capacitat d'autonomia, etc.

LES CRISIS EN EL CICLE VITAL

Les **crisis imprevisibles** podran tenir un impacte emocional i psicològic intens que, en moltes ocasions, serà difícil de superar o requerirà un temps molt llarg per a fer-ho.

Les **crisis previsibles** també poden crear un desequilibri, especialment per inadequació a la nova realitat, però la seva intensitat, en general, serà molt de menor.

LES CRISIS EN EL CICLO VITAL

En qualsevol cas, cada persona s'enfrontarà a una crisi i la superarà d'acord amb els **recursos d'afrontament** que posseeixi, a les seves pròpies **característiques psíquiques** (personalitat), a la riquesa de l'**entorn social** (xarxa social) en què visqui i a les seves **experiències prèvies**.

